

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej **T. Z.** – sędziego Sądu Rejonowego w W., po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 kwietnia 2022 r. wniosków pełnomocnika sędziego – adw. M. G. z dnia 8 kwietnia 2022 r. w przedmiocie wyłączenia SSN Adama Tomczyńskiego oraz o wyłączenie pozostałych sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, a także innych sędziów Sądu Najwyższego wskazanych z imienia i nazwiska w przywołanych wnioskach, od orzekania w przedmiocie tego wniosku, na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2072) w zw. z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1904),

postanowił:

- 1) nie uwzględnić pierwszego wniosku, w części dotyczącej żądania wyłączenia SSN Adama Tomczyńskiego od orzekania w sprawie o sygn. akt I DI 9/22;**
- 2) w pozostałym zakresie pierwszy wniosek pozostawić bez rozpoznania;**
- 3) przekazać drugi wniosek do Prezesa Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego celem nadania mu dalszego biegu;**

UZASADNIENIE

W trakcie posiedzenia w dniu 8 kwietnia 2022 r. w przedmiocie wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej T. Z. - sędziego Sądu Rejonowego w W., jego pełnomocnik adw. M. G. złożył do protokołu dwa wnioski o wyłączenie SSN Adama Tomczyńskiego od rozpoznania przedmiotowej sprawy. Pierwszy z nich oparty jest na okolicznościach tego rodzaju, że adw. M. G. złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przez SSN Adama Tomczyńskiego przestępstwa w związku ze sprawą o sygn. akt I DI 19/21. Zdaniem pełnomocnika T. ww. okoliczność stanowi uzasadnienie powzięcia przez adw. M. G. wątpliwości co do możliwości zachowania bezstronności w stosunku do pełnomocnika T. Z., a co za tym idzie również w stosunku do samego sędziego, w stosunku do którego został złożony wniosek o uchylenie immunitetu.

W punktach 2 i 3 wskazanego wniosku, adw. M. G. wniósł o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego (wskazując ich z imienia i nazwiska), opiniowanych przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną na podstawie przepisów z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). W uzasadnieniu wniosku adw. M. G. jako przyczynę wyłączenia wskazanych w pkt 2 i 3 sędziów Sądu Najwyższego wskazał głównie na okoliczności zapadłych niektórych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Sądu Najwyższego.

Natomiast drugi wniosek złożony przez adw. M. G. z dnia 8 kwietnia 2022 r. w stosunku do SSN Adama Tomczyńskiego oraz pozostałych sędziów Sądu Najwyższego, wymienionych w sposób analogiczny w punktach 2 i 3 jak we wcześniej wskazanym wniosku, powołując się na tożsame argumenty – jak we wcześniejszym wniosku, które zdaniem wnioskodawcy mają istotny wpływ, co do kwestii związanych z procesem powołania wskazanych sędziów Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje

W odniesieniu do uzasadnienia argumentacji co do punktu pierwszego sentencji postanowienia podkreślić należy, że wniosek o wyłączenie sędziego musi zawierać sprecyzowane okoliczności, odpowiadające podstawie normatywnej stosowania tej instytucji. Wyłączenie sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy ujawnią się okoliczności o takim charakterze, że brak jest możliwości przekonania każdego, rozsądnie myślącego, kto wątpliwości co do bezstronności powziął, że okoliczności te z całą pewnością nie wpłyną na obiektywizm rozpoznania sprawy i treść rozstrzygnięcia kończącego postępowanie (zob. postanowienie SA we Wrocławiu z 1 sierpnia 2001 r., II AKo 312/01, publ. OSA 2001/12/91).

W doktrynie słusznie się wskazuje, że nie stanowi przyczyny wyłączenia sędziego sama tylko podejrzliwość strony ani utrata wiary w bezstronność sędziego wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Przyczyny takiej nie stanowi także niewłaściwe zachowanie się strony wobec sędziego, gdyż wówczas strona mogłaby wyłączyć każdego niewygodnego dlań sędziego - D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2022, art. 41.

W odniesieniu do realiów niniejszej sprawy, na szczególne uwzględnienie zasługuje argument powołany w judykaturze, odnoszący się do sytuacji, w której samo formułowanie pod adresem sędziów zarzutów popełnienia przestępstwa, a nawet ewentualne złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przez nich przestępstwa nie jest równoznaczne z wszczęciem postępowania karnego *in personam* i nie stanowi okoliczności uzasadniającej zaistnienie wobec tych sędziów przesłanki *iudex suspectus*. Przyjęcie odmiennego stanowiska mogłoby prowadzić do obstrukcji procesowej, dając stronie możliwość - poprzez formułowanie pod adresem sędziów nawet niczym nie popartych zarzutów - dowolnego i nieograniczonego blokowania postępowania, bądź wpływania na to, którzy konkretnie sędziowie będą rozpoznawać jego sprawę (postanowienie SA w Białymstoku z 16.01.2015 r., II AKo 8/15, LEX nr 1602844).

Zatem, za okoliczność mogącą uzasadniać złożenie zasadnego wniosku o wyłączenie sędziego należy uznać dopiero taki układ procesowy, w którym nie tylko strona złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez sędziego, ale nadto postępowanie wkroczyło w fazę *in personam* (postanowienie SN z 24 października 2013 r., SNO 32/13, LEX nr 1388644. Jak jednak powołuje sam adw. M. G., w niniejszym przypadku, do takiego układu, jak wskazano powyżej, nie doszło. W związku z powyższym, zdaniem Sądu Najwyższego, brak jest racjonalnych podstaw do uwzględnienia wniosku co do wyłączenia SSN Adama Tomczyńskiego od prowadzenia niniejszej sprawy.

Przechodząc do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie drugim postanowienia wskazać należy, że wniosek obwinionego w zakresie dotyczącym wyłączenia wszystkich sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego a także pozostałych sędziów Sądu Najwyższego wskazanych we wniosku, Sąd pozostawił bez rozpoznania.

Przypomnieć należy, że Kodeks postępowania karnego nie przewiduje wyłączenia sędziego *in abstracto*, gdyż rozważanie wyłączenia sędziego w oparciu o art. 40 § 1 lub 41 § 1 k.p.k. dopuszczalne jest jedynie w stosunku do konkretnego sędziego, który został wyznaczony do udziału w sprawie, a nie sędziego, który teoretycznie może zostać wyznaczony do składu orzekającego (tak m.in.: postanowienie SN z 21 czerwca 2012 r., III KO 34/12, LEX 1212385; postanowienie SN z 14 grudnia 2016 r., III KO 99/16, LEX 2166385, a także postanowienie z 24 października 2013 r., SNO 32/13, LEX nr 1388644).

Natomiast, na podstawie treści art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1904) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W związku z treścią aktualnie obowiązujących

przepisów prawa, wniosek z punktu trzeciego niniejszego postanowienia należało przekazać do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sadu Najwyższego w celu jego rozpoznania.

Podsumowując argumenty zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia, należało orzec jak w sentencji.

a.s.